

Petz Aladár Egyetemi Oktató Kórház
Védőnői Szolgálat
9300 Csorna, Soproni út 64.
Győr-Moson-Sopron Vármegye
☎ 96/590-598, E-mail: vedono.csorna4@petzkorhaz.hu

BESZÁMOLÓ A CSORNAI VÉDŐNŐI SZOLGÁLAT MUNKÁJÁRÓL

2025.

A védőnői szolgálat alapvető feladata a várandós anyák, a csecsemők, gyermekek és családok egészségének védelme, a betegségek megelőzése, az egészséges életmód kialakításának támogatása, valamint a gyermekek testi, lelki és szociális fejlődésének figyelemmel kísérése.

A **2025.** évben a védőnői munka középpontjában továbbra is a családokkal való személyes kapcsolattartás, az egyéni gondozás, a prevenció, a szűrővizsgálatok elvégzése, az egészségnevelés és a gyermekek fejlődésének nyomon követése állt.

A védőnői munka során kiemelt jelentősége volt annak, hogy a családok számára elérhető, folyamatos és személyre szabott segítséget nyújtunk, valamint szükség esetén időben felismerjük azokat a problémákat, amelyek további szakmai segítséget igényelnek.

2025.évben a körzeteket ellátó védőnők neve:

Csorna 1. körzet: Németh Veronika

Csorna 2. körzet: Sebők Zsuzsanna

Csorna 3. körzet: Bugár Katalin

Csorna 4. körzet: Tóthné Éliás Anikó

Csorna 5. körzet: Horváthné Szalay Bernadett

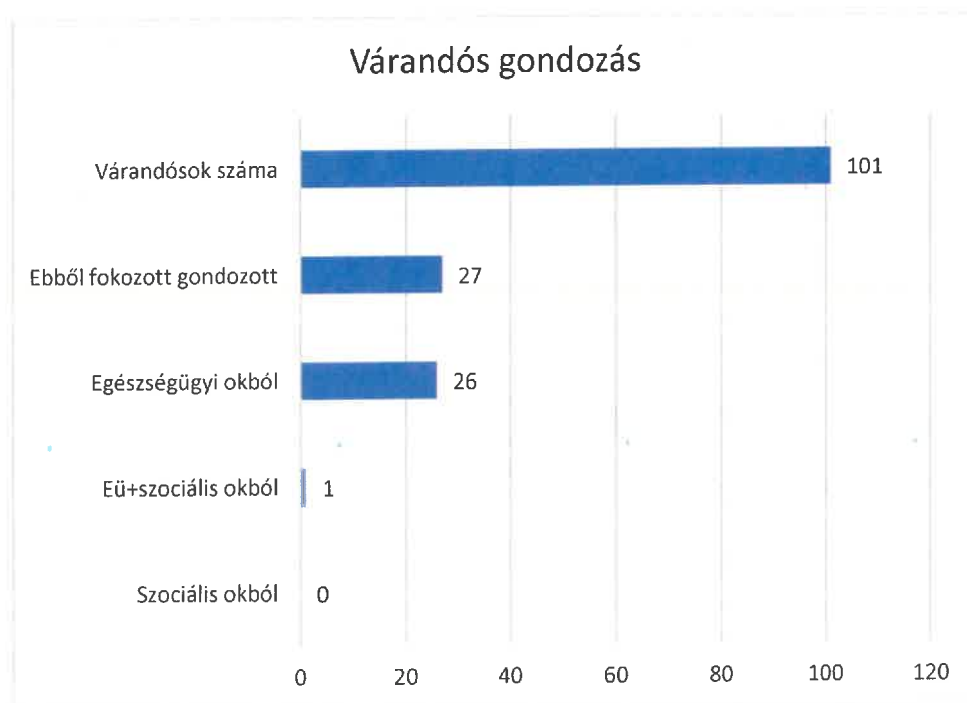
Csorna 6. körzet (Farád, Rábatamási): Vargáné Pintér Mária

Csorna 7. körzet: Seregélyné Foki Laura

2025. évben Csorna városában 68 gyermek született.

Az 2025. év folyamán nyilvántartott várandós anyák száma Csorna városában: 101 várandós

A várandós anyák gondozása során a védőnő feladata a várandósság nyomon követése, az anya egészségi állapotának és életkörülményeinek figyelemmel kísérése, valamint az egészséges életmóddal, táplálkozással és a szülésre való felkészüléssel kapcsolatos tanácsadás volt.

Kiemelt figyelmet kapott:

- a várandósság alatti életmód és táplálkozás,
- a megfelelő vitamin- és folyadékbevitel,
- a vizsgálatokon való részvétel,
- a magzat fejlődésének követése,
- a szülésre és a szülői szerepre való felkészítés,
- a szoptatásra történő felkészítés,
- a szülés utáni időszakra vonatkozó tanácsadás.

A várandósokkal való együttműködés során törekedtünk arra, hogy a felmerülő kérdésekre időben választ kapjanak, és szükség esetén a megfelelő szakemberhez kerüljenek.

Gondozott családok számának alakulása: 441 család

Védőnői ellátást nem igénylő családok száma: 0

Védőnői látogatást nem igénylő családok száma: 0

Intézményen kívüli születések száma: 0

Tervezett otthonaszülések száma: 0

Intézményen kívüli-nem tervezett- születések száma: 0

Kissúlyú újszülöttek száma: 3

Késői magzati halálozások (halvaszülések) száma összesen: 1

0-6 nap közötti veszteség: 0

Csecsemőhalálozások (0-1) száma összesen: 0

A csecsemők és kisgyermek fejlődésének nyomon követése, a szűrővizsgálatok tapasztalatai

A csecsemők és kisgyermek fejlődésének nyomon követése a védőnői munka egyik legfontosabb pillére, amely az életkorhoz kötött kötelező szűrővizsgálatokon (státuszvizsgálatokon) és a családlátogatásokon alapul. A módszertan alapját a koragyermekkori program (TÁMOP / EFOP) keretében bevezetett egységesített szűrőrendszer és a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ (NNGYK) által is biztosított szülői kérdőívek adják.

Tapasztalataink szerint a szűrővizsgálatok rendszere kulcsfontosságú a **korai intervenció (kora gyermekkori fejlesztés)** elindításában, mivel a fejlődésbeli elakadásokat vagy rizikófaktorokat így lehet a leghatékonyabban kiszűrni.

A fejlődéskövetés és szűrések főbb területei:

A csecsemő- és kisgyermekkor során (0–7 éves korig összesen 12-15 kiemelt életszakaszban) komplexen vizsgáljuk a gyermeket:

Somatikus (testi) fejlődés: Súly, hossz, fej- és mellkőrfogat mérése, a kapott adatok rögzítése a percentilis táblázaton (a növekedési ütem ellenőrzése). Vizsgáljuk a nagykutacs állapotát és a fogzás menetét.

Nagymozgások és finommotorika: A mozgásfejlődési mérföldkövek (fejemelés, forgás, kúszás-mászás, felülés, állás, önálló járás) követése. Később a ceruza fogás, építés, rajzkészség (finommotorika) ellenőrzése.

Pszichés és kognitív fejlődés: A figyelem, a környezetre való reagálás, a játéktevékenység.

Kommunikáció és beszéd: A gőgicséléstől, a szavak megjelenésén át a mondatokban való beszédig (pl. 2-3 éves kori státuszoknál), valamint a beszédértés követése.

Érzékszervek funkciói: Látás (kancsalság kiszűrése) és a hallás vizsgálata.

Szociális és érzelmi fejlődés: Az énkép alakulása, az anyához való kötődés, majd a kortársak felé fordulás, a szobatisztaság alakulása és az önállósodási törekvések.

Gyakorlati tapasztalatok a védőnői munkában

A védőnői gyakorlat és a visszajelzések alapján a szűrővizsgálatok alkalmazása során az alábbi tapasztalatok és kihívások a legmeghatározóbbak:

Korai felismerés és az időfaktor

A szűrővizsgálatok legnagyobb eredménye, hogy a rejtett vagy kevésbé feltűnő problémákra (pl. enyhe fokú halláscsökkenés, megkésett beszédfejlődés, enyhe tónuseloszlási zavarok a mozgásban, autizmus korai jelei) már akkor fény derül, amikor a gyermek idegrendszere még rendkívül képlékeny. A korán megkezdett gyógytorna vagy fejlesztés látványos javulást hoz.

A leggyakoribb kiszűrt problémák kisgyermekkorban

Megkésett mozgásfejlődés: Gyakori a kúszás vagy mászás kimaradása, ami a későbbi koordinációra és az iskolaérettségre (pl. diszlexia rizikó) is hatással lehet.

Megkésett beszédfejlődés: A digitális eszközök (telefonok, tabletek) túlzott használata miatt a védőnők egyre gyakrabban tapasztalnak beszédfejlődési elakadásokat 2-3 éves korban.

Szenzoros és magatartási zavarok: Az önszabályozás, a figyelem és a szociális beilleszkedés nehézségei már a bölcsődés/óvodás kor kapujában láthatóvá válnak.

Tipikus nehézségek és kihívások a gyakorlatban

A szülői hárítás. A védőnők tapasztalata szerint a szülők egy része nehezen fogadja el, ha a szűrés eltérést mutat. Gyakori reakció a "majd kinövi" vagy a családi példákra való hivatkozás ("az apja is későn szólalt meg"). Ilyenkor a védőnőtől komoly empátiát és edukatív kommunikációt igényel, hogy a szülőt a megfelelő szakemberhez (gyermekorvos, pedagógiai szakszolgálat) irányítsa.

A gyermek pillanatnyi állapota

A tanácsadóban a gyermek lehet álmos, nyugós vagy megijedhet az idegen környezettől, ezért nem mindig produkálja az elvárt készségeket. Emiatt a védőnő a családlátogatások során, a gyermek természetes közegében végzett megfigyelésekre is erősen támaszkodik.

Szakmaközi együttműködés

A védőnő a szűrés során nem diagnosztizál, hanem jelzőrendszeri tagként és szűrő szakemberként működik. Ha eltérést tapasztal, kötelezően értesíti a házi gyermekorvost, és javaslatot tesz a továbblépésre. A kora gyermekkori intervenció út biztosítja, hogy a gyermek a védőnőtől eljusson a megfelelő szakorvosokhoz (ortopédia, szemészet, neurológia) vagy a pedagógiai szakszolgálatok fejlesztő szakembereihez (logopédus, szomatopedagógus).

Az iskola-egészségügyi védőnői munka bemutatása

Az iskola-egészségügyi ellátás jogszabályi háttérét többek között a **26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról** biztosítja.

A védőnő szerepe az iskolai egészségfejlesztésben

A védőnő feladata elsősorban a **megelőzés, az egészségvédelem és az egészséges életmód kialakításának támogatása**. A tanulók életkorának és fejlettségének megfelelően segíti az egészségtudatos magatartás kialakulását, felhívja a figyelmet a helyes táplálkozás, a rendszeres testmozgás, a megfelelő alvás és pihenés, a személyi higiéné, valamint a káros szenvedélyek megelőzésének fontosságára.

Szűrővizsgálatok és az egészségi állapot nyomon követése

Az iskola-egészségügyi munka egyik fontos területe a tanulók egészségi állapotának rendszeres követése. A védőnő közreműködött az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok megszervezésében és elvégzésében, valamint az eltérések felismerésében.

A szűrések során többek között sor került:

- a testmagasság és testtömeg mérésére,
- a tápláltsági állapot és testi fejlettség vizsgálatára,
- a látás és hallás szűrésére,
- a vérnyomás ellenőrzésére,
- a mozgásszervi állapot megfigyelésére,
- a fejlődés és az egészségi állapot életkornak megfelelő nyomon követésére.

Kiemelt jelentőségű a szülők megfelelő tájékoztatása, hiszen a védőnő a vizsgálatok során észlelt eltérések esetén felhívja a figyelmet a további orvosi vagy szakellátás szükségességére.

Védőoltásokkal kapcsolatos feladatok

Az iskolavédőnő munkájának fontos részét képezi az életkorhoz kötött kötelező védőoltásokkal kapcsolatos feladatok. A védőnő közreműködik az oltások előkészítésében, szervezésében, a tanulók és a szülők tájékoztatásában, valamint az oltásokkal kapcsolatos dokumentáció vezetésében.

Egészségnevelés és egészségfejlesztés

Az iskolai egészségnevelés a védőnő egyik legfontosabb preventív tevékenysége. Az egészségfejlesztés során a tanulók életkorához, érdeklődéséhez és aktuális problémáihoz igazodó témák kerültek előtérbe.

Fontosabb területek:

- egészséges táplálkozás,
- személyi higiéné,
- fog- és szájápolás,
- serdülőkori testi és lelki változások,
- menstruációs higiéné,
- szexuális felvilágosítás és felelős párkapcsolatok,
- családtervezés,
- dohányzás, alkohol és egyéb szenvedélybetegségek megelőzése,
- digitális eszközök és közösségi média egészségre gyakorolt hatásai,
- mentális egészség,
- megfelelő mozgás és pihenés,

A védőnő rendszeres kapcsolatot tart az iskolaorvossal, az intézmény vezetésével, a pedagógusokkal, a szülőkkel és szükség esetén a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival.

A védőnői szolgálat helye a gyermekvédelmi rendszerben

A **gyermekvédelem** komplex társadalmi feladat, amelynek célja a gyermek testi, lelki és szociális jólétének biztosítása, valamint a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése.

A magyar gyermekvédelmi rendszer több ágazat együttműködésére épül, amelyben kiemelt szerepet tölt be az egészségügyi alapellátás.

A védőnői ellátás sajátossága, hogy a gondozás már a várandósság időszakában megkezdődik, és a gyermek iskoláskoráig, illetve az ifjúsági védőnői feladatok keretében azon túl is folytatódhat. Ez a hosszú távú kapcsolat lehetővé teszi a gyermek fejlődésének folyamatos nyomon követését.

A veszélyeztetettség felismerése

A védőnő fontos feladata a gyermek veszélyeztetettségének felismerése. A veszélyeztetettség lehet testi, lelki, érzelmi vagy szociális jellegű, amely kialakulhat családi konfliktusok, anyagi nehézségek, elhanyagolás vagy bántalmazás következtében.

A védőnő a családlátogatások és tanácsadások során megfigyeli a gyermek viselkedését, fejlődését, valamint a szülő–gyermek kapcsolat minőségét. Amennyiben fejlődési elmaradást, elhanyagolásra utaló jeleket vagy a gyermek testi-lelki épségét veszélyeztető körülményeket tapasztal, kötelessége a megfelelő intézkedések kezdeményezése.

Dokumentáció és adminisztráció

A védőnő köteles a gondozási tevékenység során keletkező adatokat pontosan dokumentálni. A fejlődési adatok, a családlátogatások tapasztalatai, valamint a jelzőrendszeri intézkedések rögzítése elengedhetetlen a gyermekvédelmi munka nyomon követhetősége és jogszerűsége szempontjából.

Jelzőrendszeri és együttműködési feladatok

A munkánk során nagyon fontos, hogy bizalomteljes, értékes kapcsolatot tudjunk kialakítani a családokkal, de ezen túl ugyanolyan jelentőséget élvez a jelzőrendszer tagjaival a rendszeres kapcsolattartás, jelzés- visszajelzés eszközével. Szerencsére településünkön a rendszer tagjai konstruktívan együttműködnek, kölcsönös a tájékoztatás és az információ átadás.

Számunkra rendkívül hasznos, hogy a Bölcsőde vezetője és munkatársai tájékoztatnak bennünket a gyermekek fejlődéséről, állapotáról, segítve munkánkat abban, hogy a problémás gyermekek mihamarabb a megfelelő ellátáshoz, fejlesztéshez juthassanak.

Egyházmegyei Karitással együtt adományozunk rászoruló családoknak pelenkát, popsitörölt, tartós élelmiszert.

Tájékoztató a területi gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységről (adatok a tárgyév december 31-ei állapotnak megfelelően):

2025. évben a Védőnői Szolgálat 577 gyermeket gondozott.

Csorna városában nyilvántartott várandósok száma: 101

- Szociális okból fokozott gondozást igénylő várandós anyák száma: **1**

Kiskorú, illetve 14 év alatti várandós anyák száma: 1

2025-as évben várandósok esetében jelzés 1 alkalommal történt.

0-35 hónapos korú csecsemő és kisdedek száma: **243**

- Szociális okból fokozott gondozást igénylő csecsemő és kisdedek száma: **2**
ebből saját hatáskörben fokozott gondozott: **0**
Védőnői visszajelzés a Gyermekjóléti Szolgálatnak **2** esetben történt.

3-6 éves kisdedek száma: **334**

- Szociális okból fokozott gondozott gyermekek száma: **5**
ebből saját hatáskörben fokozott gondozott: **3**
Védőnői helyzet értékelés a Gyermekjóléti Szolgálatnak **1** esetben történt.

7-16 éves otthon gondozott gyermek nincs.

Szakmaközi megbeszélésen rendszeresen részt veszünk, a tavalyi évben **4** alkalom volt.

Védelembé vételi felülvizsgálatról szóló értesítések száma: **3**

Rendőrségi meghallgatáson való részvétel: **1** esetben történt.

Továbbképzések

Az elmúlt év során munkáltatónk több szakmai napot szervezett, amelyek szorosan kapcsolódtak a védőnői munkához és a mindennapi feladatellátáshoz. A szakmai programok során lehetőségünk nyílt a védőnői tevékenységet érintő aktuális szakmai kérdések, módszerek és gyakorlati tapasztalatok megismerésére. A szakmai napok hozzájárultak ahhoz, hogy ismereteinket folyamatosan bővítsük, munkánkat naprakész szakmai tudás birtokában végezzük, valamint hatékonyabban tudjuk támogatni a gondozott családokat, a várandósokat, a csecsemőket és a gyermekeket. A közös szakmai megbeszélések emellett elősegítették a tapasztalatcserét, az együttműködést és a védőnői munka során alkalmazható jó gyakorlatok megosztását.

Győr-Moson-Sopron Vármegyei
Petz Aladár Egyetemi Oktató Kórház
Győr-Moson-Sopron Vármegyei
Védőnői Szolgálat Osztálya 56.

Csorna, 2026. 10. 08.

Tóthné Éliás Anikó
védőnő

